NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
PHILIPPE LÉGER
prednesené 17. februára 2005 [1]

1. V rokoch 1999 a 2000 Komisia Európskych spoločenstiev prijala ochranné opatrenia proti určitým dovozom cukru a kakaa pochádzajúcim zo zámorských krajín a území (ZKÚ). Komisia sa domnievala, že sporné dovozy narušovali fungovanie spoločnej organizácie trhu v odvetví cukru.

2. Tieto ochranné opatrenia boli predmetom viacerých žalôb podaných na Súd prvého stupňa najmä spoločnosťou Rica Foods (Free Zone) NV (ďalej len „Rica Foods") a podaných na Súdny dvor Holandským kráľovstvom.

3. Žaloby podané zo strany Rica Foods Súd prvého stupňa zamietol tromi rozsudkami zo 17. januára 2002 [2] a zo 14. novembra 2002 [3]. Dva z týchto rozsudkov sú predmetom odvolania, ktoré je posudzované v mojich dnešných návrhoch vo veciach Rica Foods/Komisia (C-40/03 P a C-41/03 P).

4. Čo sa týka žalôb podaných Holandským kráľovstvom, Súdny dvor o nich prerušil konanie až do vyhlásenia rozsudkov Súdu prvého stupňa vo vyššie uvedených veciach. Tieto žaloby sú posudzované v týchto návrhoch.

I — Právny rámec

5. Právna úprava, relevantná pre preskúmanie daných sporov, je tvorená právnymi predpismi týkajúcimi sa spoločnej organizácie trhu s cukrom (bod A) a predpismi týkajúcimi sa režimu pridruženia ZKÚ k Spoločenstvu (bod B).

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Rozsudok Rica Foods/Komisia, T-47/00, Zb. s. II-113.

3 — Rozsudky Rica Foods a i./Komisia, T-94/00, T-110/00 a T-159/00, Zb. s. II-4677, ďalej len „rozsudok Rica Foods II", a Rica Foods a Free Trade Foods/Komisia, T-332/00 a T-350/00, Zb. s. II-4755, ďalej len „rozsudok Rica Foods III".

A — *Spoločná organizácia trhu v odvetví cukru*

6. Nariadenie Rady (ES) č. 2038/1999 z 13. septembra 1999 o spoločnej organizácii trhu s cukrom [*neoficiálny preklad*] [4] pristúpilo ku kodifikácii nariadenia (EHS) č. 1785/81 z 30. júna 1981 [5], ktorým bola táto viackrát menená spoločná organizácia zriadená. Účelom tejto organizácie je regulovať trh Spoločenstva s cukrom s cieľom zvýšiť zamestnanosť a životnú úroveň výrobcov cukru v Spoločenstve.

7. Podpora výroby Spoločenstva vykonávaná prostredníctvom garantovaných cien sa obmedzuje na vnútroštátne výrobné kvóty (kvóty A a B) prideľované Radou každému členskému štátu, ktorý ich následne rozdeľuje medzi svojich výrobcov. Cukor patriaci do kvóty B (nazývaný „cukor B") podlieha v porovnaní s cukrom kvóty A (nazývaný „cukor A") platbám pri vyššej výrobe. Cukor vyrobený nad rámec kvót A a B je nazývaný ako „cukor C" a nemôže byť predávaný v rámci Európskeho spoločenstva, pokiaľ nie je zahrnutý do kvót A a B v nasledujúcej obchodnej sezóne.

8. S výnimkou cukru C vývozy cukru mimo Spoločenstva požívajú v zmysle článku 18 nariadenia č. 2038/1999 výhodu vývoznej náhrady kompenzujúcej rozdiel medzi cenou na trhu Spoločenstva a cenou na svetovom trhu.

9. Množstvo cukru, ktoré môže požívať výhodu vývoznej náhrady, a celková ročná suma náhrad sú určované dohodami Svetovej obchodnej organizácie (WTO) (ďalej len „dohody WTO"), ktorých je Spoločenstvo účastníkom, v súlade s rozhodnutím Rady 94/800/ES z 22. decembra 1994 [6]. Najneskôr od sezóny 2000/2001 množstvo cukru vyvážaného s náhradou a celková suma náhrad mali byť obmedzené na 1 273 500 ton a 499,1 milióna eur, čo predstavuje zníženie o 20 %, respektíve o 36 % v porovnaní s údajmi týkajúcimi sa sezóny 1994/1995.

B — *Režim pridruženia ZKÚ k Spoločenstvu*

10. Článok 3 ods. 1 písm. s) ES stanovuje, že činnosti Spoločenstva zahŕňajú pridruženie zámorských krajín a území (ZKÚ), na účel

4 — Ú. v. ES L 252, s. 1.

5 — Nariadenie Rady o spoločnej organizácii trhu s cukrom [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 177, s. 4).

6 — Rozhodnutie Rady týkajúce sa uzavretia dohôd v mene Európskeho spoločenstva, pokiaľ ide o záležitosti v rámci jeho kompetencie, ku ktorým sa dospelo na Uruguajskom kole multilaterálnych rokovaní (1986 — 1994) (Ú. v. ES L 336, s. 1; Mim. vyd. 11/021, s. 80).

vzrastu obchodu a spoločnej podpory hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

11. Podľa znenia článku 299 ods. 3 ES a prílohy II Zmluvy ES sú Aruba a Holandské Antily časťou ZKÚ.

12. V súlade s článkom 182 ES pridruženie má za cieľ podporovať hospodársky a sociálny rozvoj ZKÚ a nadviazať úzke hospodárske vzťahy medzi nimi a Spoločenstvom ako celkom. Článok 183 ods. 1 ES upresňuje, že členské štáty uplatňujú v obchodných stykoch so ZKÚ rovnaké zaobchádzanie, na akom sa v zmysle tejto Zmluvy vzájomne dohodli.

13. Rada na základe článku 187 ES prijala viacero rozhodnutí týkajúcich sa spôsobu a postupu pridruženia ZKÚ k Spoločenstvu. Rozhodnutím relevantným v danom prípade je rozhodnutie Rady 91/482/EHS z 25. júla 1991 [7], ktoré je podľa svojho článku 240 ods. 1 uplatniteľné počas obdobia desiatich rokov, počnúc 1. marcom 1990.

14. Rôzne ustanovenia tohto rozhodnutia boli zmenené rozhodnutím Rady 97/803/ES z 24 novembra 1997 o priebežnej revízii rozhodnutia 91/482 [*neoficiálny preklad*] [8]. Okrem toho 25. februára 2000 Rada predĺžila účinnosť tohto rozhodnutia až do 28. februára 2001. [9]

15. V zmysle článku 101 ods. 1 rozhodnutia ZKÚ tovary pochádzajúce zo ZKÚ môžu byť dovážané do Spoločenstva s oslobodením od dovozného cla. Článok 102 toho istého rozhodnutia dodáva, že „bez ohľadu na [článok] 108b, Spoločenstvo neuplatňuje na dovozy tovarov pochádzajúcich zo ZKÚ množstevné obmedzenia, ani opatrenia s rovnakým účinkom" [*neoficiálny preklad*].

16. Článok 108 ods. 1 prvá zarážka rozhodnutia ZKÚ odkazuje, pre definovanie pojmu „tovary pôvodu", na prílohu II tohto rozhodnutia (ďalej len „príloha II"). V zmysle článku 1 tejto prílohy tovar je považovaný za pochádzajúci zo ZKÚ, Spoločenstva alebo štátov Afriky, Karibiku a Tichomoria (ďalej len „štáty AKT"), pokiaľ tam bol úplne získaný alebo dostatočne spracovaný.

7 — Rozhodnutie Rady týkajúce sa pridruženia zámorských krajín a území k Európskemu hospodárskemu spoločenstvu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 263, s. 1).

8 — Ú. v. ES L 329, s. 50 (ďalej len, spolu s rozhodnutím 91/482, „rozhodnutie ZKÚ").

9 — Pozri rozhodnutie Rady 2000/169/ES z 25. februára 2000 predlžujúce účinnosť rozhodnutia 91/482 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 55, s. 67).

17. Článok 3 ods. 3 prílohy II zostavuje zoznam úprav alebo spracovateľských operácií považovaných za nedostatočné pre priznanie tovaru povahy pôvodu konkrétne zo ZKÚ.

18. Článok 6 ods. 2 prílohy II však stanovuje: „Pokiaľ sú tovary úplne získané v Spoločenstve, alebo v štátoch AKT, predmetom úprav alebo spracovateľských operácií v ZKÚ, sú považované za úplne získané v ZKÚ". Ide o pravidlo nazývané „kumulovaný pôvod ES/ZKÚ a AKT/ZKÚ".

19. Podľa článku 6 ods. 4 prílohy II sú pravidlá kumulácie pôvodu ES/ZKÚ a AKT/ZKÚ uplatniteľné na „každé úpravy alebo spracovateľské operácie vykonané v ZKÚ, vrátane operácií vymenovaných v článku 3 ods. 3" [*neoficiálny preklad*].

20. Rozhodnutie 97/803 napriek tomu obmedzovalo uplatnenie týchto pravidiel kumulácie, zavedúc do rozhodnutia 91/482 článok 108b. Odsek 1 tohto ustanovenia uvádza, že „kumulácia pôvodu AKT/ZKÚ, uvádzaná v článku 6 prílohy II, je možná pre ročné množstvo 3 000 ton cukru" [*neoficiálny preklad*]. Rozhodnutie 97/803 však neobmedzilo uplatnenie pravidla kumulácie pôvodu ES/ZKÚ.

II — Sporné ochranné opatrenia

21. Článok 109 ods. 1 rozhodnutia ZKÚ umožňuje Komisii prijať „potrebné ochranné opatrenia" [*neoficiálny preklad*] za dvoch predpokladov. Prvým je predpoklad, ak „uplatnenie [rozhodnutia ZKÚ] bude mať za následok závažné poruchy v odvetví hospodárskej činnosti Spoločenstva alebo niektorého alebo viacerých členských štátov, alebo bude ohrozovať ich vonkajšiu finančnú stabilitu" [*neoficiálny preklad*]. Druhým je predpoklad, ak „sa náhle objavia ťažkosti, z ktorých bude hroziť zhoršenie v odvetví činnosti Spoločenstva alebo niektorého z jeho regiónov" [*neoficiálny preklad*].

22. V oboch prípadoch má Komisia podľa článku 109 ods. 2 rozhodnutia ZKÚ vybrať „opatrenia, ktoré spôsobia minimum porúch vo fungovaní pridruženia a Spoločenstva" [*neoficiálny preklad*]. Okrem toho „tieto opatrenia nesmú mať dosah presahujúci dosah, ktorý je nevyhnutne nutný pre nápravu ťažkostí, ktoré sa prejavili" [*neoficiálny preklad*].

23. Dňa 15. novembra 1999 Komisia na základe článku 109 rozhodnutia ZKÚ prijala nariadenie Komisie (ES) č. 2423/1999, ktoré zavádza ochranné opatrenia pre cukor s kódom KN 1701 a pre zmesi cukru

a kakaa s kódmi KN 1806 10 30 a 1806 10 90 pochádzajúce zo ZKÚ [*neoficiálny preklad*] [10].

24. Preambula tohto textu uvádza:

„1. Na trhu Spoločenstva s cukrom vznikli v posledných mesiacoch ťažkosti prinášajúce nebezpečenstvo značného poškodenia odvetvia cukru v Spoločenstve. Tieto ťažkosti sú spôsobené veľmi prudko stúpajúcimi dovozmi cukru v stave kumulovaného pôvodu ES/ZKÚ, ako aj zmesí cukru a kakaa... pochádzajúcich zo zámorských krajín a území od roku 1997;

2. tieto dovozy prinášajú nebezpečenstvo značného poškodenia fungovania spoločnej organizácie trhu v odvetví cukru v Spoločenstve a veľmi nepriaznivých dôsledkov pre podnikateľov Spoločenstva v odvetví cukru;

3. hrozí, že fungovanie organizácie trhu bude značne destabilizované, spotreba cukru na trhu Spoločenstva je nemenná, takže každý dovoz cukru do Spoločenstva za cenu nižšiu ako intervenčnú cenu, presúva na vývoz zodpovedajúce množstvo cukru Spoločenstva, ktorý nemôže byť odpredaný na tomto trhu; náhrady za tento cukor sú platené na náklady rozpočtu Spoločenstva (k dnešnému dňu približne 520 eur za tonu). Tieto vývozy sú obmedzené v ich objeme dohodami GATT: tieto dovozy tiež redukujú možnosť exportovať cukor v rámci kvóty; pre reagovanie na toto bude musieť byť zamýšľaná redukcia výrobných kvót Spoločenstva;

4. podnikateľom Spoločenstva v odvetví cukru hrozí z týchto zvýšených dovozov ujma. V skutočnosti SOT s cukrom je na jednej strane charakteristická zásadou samofinancovania na náklady výrobcov cukru Spoločenstva, odbytom prebytkov cukru vyrobeného v Spoločenstve — najmä prostredníctvom vývozných náhrad — a na druhej strane minimálnou cenou, ktorú európski výrobcovia cukru musia platiť za cukrovú repu, ktorá pre nich predstavuje surovinu. Ak existujú tieto zvýšené dovozy cukru v pôvodnom stave alebo vo forme tovarov s vysokou koncentráciou cukru pri nižších cenách, než ceny, za ktoré môžu výrobcovia Spoločenstva predávať porovnateľné tovary, hlboko destabilizujú činnosť podnikov Spoločenstva, tak že tieto, v zmysle obmedzení zavedených v prospech poľnohospodárov spoločnou poľnohospodárskou politikou, nemôžu konkurovať dovážaným tovarom;

10 — Ú. v. ES L 294, s. 11.

5. zvýšenie objemu vývozov s náhradami môže prinášať okrem iného nebezpečenstvo zvýšenia jednotkových nákladov znášaných pri vývoze cukru v rámci kvóty a následne sumy kvótovania výroby na náklady výrobcov cukru Spoločenstva". [*neoficiálny preklad*]

25. Komisia sa teda rozhodla podriadiť dovozy cukru kumulujúce pôvod ES/ZKÚ cenovému minimu. Článok 1 ods. 1 nariadenia č. 2423/1999 teda stanovuje:

„Uvádzanie do voľného obehu v Spoločenstve, pri oslobodení od dovozného cla, tovarov spadajúcich pod kód KN 1701, kumulujúcich pôvod ES-ZKÚ je podriadené podmienke, že dovozná cena za doložky C.I. F. netto tovar ... nebude nižšia ako intervenčná cena uplatniteľná na predmetné tovary". [*neoficiálny preklad*]

26. Čo sa týka zmesí cukru a kakaa patriacich pod kódy KN 1806 10 30 a 1806 10 90 (ďalej len „zmesi"), Komisia sa rozhodla podriadiť ich uvádzanie do voľného obehu konaniu o dohľade Spoločenstva uvádzanému článkom 308d nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 [11], zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 1427/97 z 23. júla 1997 [12].

27. Podľa svojho článku 3 bolo nariadenie č. 2423/1999 uplatniteľné od 16. novembra 1999 do 29. februára 2000.

28. Dňa 29. februára 2000 Komisia prijala rovnako na základe článku 109 rozhodnutia ZKÚ nariadenie č. 465/2000, ktoré zavádza ochranné opatrenia na dovozy tovarov zo zámorských krajín a území z odvetvia cukru s kumuláciou pôvodu ES/ZKÚ [*neoficiálny preklad*] [13].

29. Preambula tohto textu uvádza:

„1. Komisia konštatovala, že dovozy cukru (kód KN 1701) a zmesí... pôvodom [zo

11 — Nariadenie Komisie z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92 ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3).

12 — Ú. v. ES L 196, s. 31; Mim. vyd. 02/008, s. 316. V súlade s konaním stanoveným článkom 308d tohto nariadenia, „oznamujú členské štáty Komisii raz mesačne, alebo... častejšie, údaje o množstvách tovaru využívajúceho výhody zvýhodneného sadzobného zaobchádzania, ktorý bol prepustený do colného režimu voľný obeh počas predchádzajúcich mesiacov".

13 — Ú. v. ES L 56, s. 39.

ZKÚ] veľmi prudko stúpajú od roku 1997, menovite v stave kumulovaného pôvodu ES-ZKT. Tieto dovozy stúpli z 0 ton roku 1996 na viac ako 48 000 ton roku 1999...

...

4. Na trhu Spoločenstva s cukrom vznikli v posledných rokoch ťažkosti. Tento trh je prebytkovým trhom. Spotreba cukru je nemenná, na úrovni okolo 12,7 milióna ton. Výroba sa nachádza medzi 16,7 a 17,8 milióna ton. Teda všetok dovoz cukru do Spoločenstva presúva na vývoz zodpovedajúce množstvo cukru Spoločenstva, ktorý nemôže byť odpredaný na tomto trhu; náhrady za tento cukor — v medziach určitých kvót — sú platené na náklady rozpočtu Spoločenstva (k dnešnému dňu približne 520 eur za tonu). Predsa však, vývozy s náhradami sú obmedzené v ich objeme dohodou o poľnohospodárstve, uzavretou v rámci Uruguajského kola a zredukované z 1 555 600 ton za obchodnú sezónu 1995/1996 na 1 273 500 ton v obchodnej sezóne 2000/2001.

5. Tieto ťažkosti môžu spôsobiť značnú destabilizáciu SOT (spoločnej organizácie trhu) s cukrom. Pre obchodnú sezónu 2000/2001, ktorá začína 1. júla 2000 je na základe aktuálne dostupných najopatrnejších odhadov predpokladaná redukcia kvóty výrobcov Spoločenstva približne o 500 000 ton... Každý dodatočný dovoz cukru a tovarov s vysokou koncentráciou cukru pôvodom zo ZKÚ si vyžiada podstatnejšiu redukciu kvót výrobcov Spoločenstva, a teda výraznejšiu stratu záruky ich príjmov." [*neoficiálny preklad*]

30. Komisia sa teda rozhodla obmedziť kumuláciu pôvodu ES/ZKÚ uvedenú v článku 6 prílohy II rozhodnutia ZKÚ na množstvo 3 340 ton cukru pre cukor a zmesi.

31. Podľa svojho článku 3 bolo nariadenie č. 465/2000 uplatniteľné od 1. marca do 30. septembra 2000.

32. Dňa 29. septembra Komisia, stále na základe článku 109 rozhodnutia ZKÚ, prijala nariadenie (ES) č. 2081/2000, ktoré predlžuje platnosť ochranných opatrení na dovozy tovarov pôvodom zo ZKÚ z odvetvia cukru s kumuláciou pôvodu ES/ZKÚ [*neoficiálny preklad*] [14].

14 — Ú. v. ES L 246, s. 64.

33. Preambula tohto predpisu uvádza:

„1. Komisia konštatovala, že dovozy cukru (kód KN 1701) a zmesí... pôvodom [zo ZKÚ] veľmi prudko stúpali od roku 1997 až do roku 1999... Tieto dovozy stúpli z 0 ton v roku 1996 na 53 000 ton v roku 1999...

...

4. Na trhu Spoločenstva s cukrom vznikli v posledných rokoch ťažkosti. Tento trh je prebytkovým trhom. Spotreba cukru je nemenná, na úrovni okolo 12,8 milióna ton ročne. Výroba v rámci kvóty je približne 14,3 milióna ton ročne. Teda všetok dovoz cukru do Spoločenstva presúva na vývoz zodpovedajúce množstvo cukru Spoločenstva, ktorý nemôže byť odpredaný na tomto trhu; náhrady za tento cukor — v medziach určitých kvót — sú platené na náklady rozpočtu Spoločenstva (k dnešnému dňu približne 520 eur za tonu). Predsa však, vývozy s náhradami sú obmedzené v ich objeme dohodou o poľnohospodárstve, uzavretou v rámci Uruguajského kola... a zredukované z 1 555 600 ton za obchodnú sezónu 1995/1996 na 1 273 500 ton v obchodnej sezóne 2000/2001.

5. Tieto ťažkosti môžu spôsobiť značnú destabilizáciu spoločnej organizácie trhu (SOT) s cukrom. Pre obchodnú sezónu 2000/2001 sa Komisia rozhodla redukovať kvóty výrobcov Spoločenstva približne o 500 000 ton... Každý dodatočný dovoz cukru a tovarov s vysokou koncentráciou cukru pôvodom zo ZKÚ si vyžiada podstatnejšiu redukciu kvót výrobcov Spoločenstva a teda výraznejšiu stratu záruky ich príjmov.

6. Preto ťažkosti prinášajúce nebezpečenstvo poškodenia odvetvia činnosti Spoločenstva existujú. ...“ [*neoficiálny preklad*]

34. Komisia teda obmedzila kumuláciu pôvodu ES/ZKÚ na 4 848 ton cukru pre cukor a zmesi.

35. Podľa jeho článku 3 bolo nariadenie č. 2081/2000 uplatniteľné od 1. októbra 2000 do 28. februára 2001.

III — Konanie a návrhy účastníkov

36. Návrhmi podanými do kancelárie Súdneho dvora 29. januára 2000 (C-26/00), 12. mája 2000 (C-180/00) a 6. decembra 2000 (C-452/00) Holandské kráľovstvo podalo žaloby proti nariadeniam č. 2423/1999, č. 465/2000 a č. 2081/2000 (ďalej len „napadnuté nariadenia" alebo „sporné nariadenia").

37. Holandské kráľovstvo žiada, aby Súdny dvor vyhlásil tieto nariadenia za neplatné a zaviazal Komisiu na náhradu trov konaní.

38. Komisia, žalovaná, a Španielske kráľovstvo, vedľajší účastník konania, navrhujú zamietnuť žalobu a zaviazať Holandské kráľovstvo na náhradu trov konania. Francúzska republika, ktorá bola pripustená do konania ako vedľajší účastník podporujúci návrhy Komisie v konaní C-180/00, nepredložila vyjadrenie.

IV — O žalobe

39. V troch veciach holandská vláda uvádza tri rovnaké žalobné dôvody:

— porušenie článku 109 ods. 1 rozhodnutia ZKÚ,

— porušenie článku 109 ods. 2 rozhodnutia ZKÚ a

— porušenie povinnosti odôvodnenia predpísanej článkom 253 ES.

40. Vo veciach C-180/00 a C-452/00 Holandské kráľovstvo uvádza dodatočný žalobný dôvod založený na zneužití právomocí.

41. Začínam skúmaním žalobných dôvodov týkajúcich sa porušenia ustanovení článku 109 rozhodnutia ZKÚ (body A a B), následne žalobným dôvodom založeným na zneužití právomocí (bod C), aby som skončil žalobným dôvodom týkajúcim sa povinnosti odôvodnenia (bod D).

A — *O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 109 ods. 1 rozhodnutia ZKÚ*

42. Vo svojom prvom žalobnom dôvode holandská vláda tvrdí, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď prijala záver, že podmienky uvádzané článkom 109 ods. 1 rozhodnutia ZKÚ sú v danom prípade splnené. Tento žalobný dôvod obsahuje šesť častí, ktoré preskúmam postupne.

43. Na úvod je potrebné stručne pripomenúť rozsah preskúmania, ktoré môže byť vykonávané vo vzťahu k rozhodnutiu prijatému podľa článku 109 rozhodnutia ZKÚ.

44. Podľa ustálenej judikatúry inštitúcie Spoločenstva disponujú širokou mierou voľnej úvahy pre uplatnenie článku 109 rozhodnutia ZKÚ.[15] Táto právomoc sa týka nielen potreby a možnosti zasahovania z dôvodu tohto ustanovenia[16], ale rovnako povahy a dosahu prijatých opatrení.[17]

45. Ako som okrem iného uviedol[18], priznanie takejto právomoci je odôvodnené skutočnosťou, že pre uplatnenie článku 109 rozhodnutia ZKÚ musia inštitúcie všeobecne vykonať arbitráž medzi rozdielnymi záujmami a uskutočňovať voľbu v rámci politického výberu spadajúceho do ich zodpovednosti.[19] Táto voľná úvaha teda zodpovedá politickej zodpovednosti, ktorú článok 109 rozhodnutia ZKÚ zveruje inštitúciám Spoločenstva.[20]

46. Podľa judikatúry priznanie takejto právomoci v sebe zahŕňa obmedzenie súdneho preskúmania. Súdny dvor sa domnieva, že v prípade preskúmania sa sudca musí obmedziť na overenie rešpektovania procesných pravidiel a odôvodnenia, skutkovej

15 — Pozri najmä rozsudky z 11. februára 1999, Antillean Rice Mills a i./Komisia, C-390/95 P, Zb. s. I-769, bod 48, a z 22. novembra 2001, Holandsko/Rada, C-110/97, Zb. s. I-8763, body 61 a 62, a C-301/97, Zb. s. I-8853, body 73 a 74.

16 — Pozri rozsudky Súdu prvého stupňa zo 14. septembra 1995, Antillean Rice Mills a i./Komisia, T-480/93 a T-483/93, Zb. s. II-2305, bod 122, potvrdené rozsudkom Súdneho dvora Antillean Rice Mills a i./Komisia, už citovaným, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 10. februára 2000, Holandské Antily/Komisia, T-32/98 a T-41/98, Zb. s. II-201, bod 78.

17 — Pozri najmä rozsudok Holandsko/Rada, C-110/97, už citovaný, bod 92, a citované odkazy.

18 — Pozri moje návrhy vo veciach Rica Foods/Komisia, C-40/03 P a C-41/03 P, prebiehajúce konanie, body 44, 45 a 50.

19 — Pozri napríklad rozsudky z 8. februára 2000, Emesa Sugar, C-17/98, Zb. s. I-675, bod 53, a Holandsko/Rada, C-110/97, už citovaný, bod 63, a C-301/97, už citovaný, body 64 až 68 a 75.

20 — Pozri tiež v tomto zmysle, čo sa týka iných predpisov Spoločenstva, rozsudky z 21. februára 1990, Wuidart a i., C-267/88 až C-285/88, Zb. s. I-435, bod 14; z 26. júna 1990, Zardi, C-8/89, Zb. s. I-2515, bod 11, a Súdu prvého stupňa z 5. júna 1996, NMB France a i./Komisia, T-162/94, Zb. s. II-427, bod 70.

presnosti skutočností uvádzaných pre vykonanie sporného výberu, absencie zjavného nesprávneho posúdenia alebo absencie zneužitia právomocí. [21]

47. Ako to zdôraznil generálny advokát Poiares Maduro [22], obmedzenie sa teda netýka rozsahu súdneho preskúmania, keďže vo všetkých prípadoch sa preskúmanie týka rôznych vád uvedených v článku 230 ES, konkrétne, nepríslušnosti, porušenia podstatných procesných predpisov, porušenia právneho pravidla a zneužitia právomocí. Obmedzenie sa týka skôr *intenzity* preskúmania v tom zmysle, že sudca sa obmedzuje na overenie absencie zjavných porušení a zjavných chýb v rešpektovaní uplatniteľného práva a v posúdení relevantných skutočností.

48. Na základe toho sa domnievam, že intenzita súdneho preskúmania sa mení podľa toho, či ide o diskrečnú právomoc politickej povahy alebo o diskrečnú právomoc technickej povahy. [23] Aj keď je v obidvoch prípadoch súdne preskúmanie jasne obmedzené na „zjavnú chybu", nazdávam sa, vo svetle judikatúry, že toto preskúmanie je menej rozsiahle, pokiaľ predmetný akt vyplýva z výkonu voľnej úvahy inštitúcií, ktorá je politickej povahy.

49. Vo svetle týchto zásad je teda potrebné skúmať námietky uvádzané holandskou vládou.

50. V prvej časti svojho žalobného dôvodu holandská vláda tvrdí, že množstvá cukru a zmesí dovezených zo ZKÚ neodôvodňovali prijatie ochranných opatrení podľa článku 109 rozhodnutia ZKÚ. Vysvetľuje, že na základe štatistík vypracovaných Štatistickým úradom Európskych spoločenstiev (Eurostat) roku 1999 dovozy cukru a zmesí dosahovali v menovanom poradí 51 618,3 tony a 18 021,9 tony. Tieto množstvá sú nepatrné, pokiaľ sa porovnávajú s inými údajmi. V skutočnosti:

— podľa odhadu Nederlands Economisch Instituut (Holandský ekonomický inštitút) z roku 1997 maximálna kapacita

21 — Pozri ako posledný príklad rozsudok z 8. mája 2003, Taliansko a SIM 2 Multimedia/Komisia, C-328/99 a C-399/00, Zb. s. I-4035, bod 39. Vo vymedzenej oblasti článku 109 rozhodnutia ZKÚ Súdny dvor používa všeobecne odlišnú formuláciu. Uvádza, že „pri existencii takejto právomoci prislúcha sudcovi Spoločenstva obmedziť sa na skúmanie, či jej výkon nie je poznačený zjavnou vadou alebo zneužitím právomoci, alebo či inštitúcie Spoločenstva zjavne neprekročili hranice svojej voľnej úvahy" (pozri najmä rozsudky z 11. februára 1999, Antillean Rice Mills a i./Komisia, bod 48, a Holandsko/Rada, C-110/97, body 61 a 62, a C-301/97, už citovaný, body 73 a 74). Táto formulácia sa mi však zdá menej presná ako formulácia uvedená v bode 46 týchto návrhov, pretože zabúda citovať kontrolu určitých javov, ako skutková presnosť skutočností alebo rešpektovanie procesných pravidiel a odôvodnenia. Okrem toho nie je jasne rozlíšený prípad „zjavnej vady" a prípad, keď inštitúcia „zjavne prekročila hranice svojej voľnej úvahy".

22 — Návrhy vo veci Komisia/max.mobil, C-141/02 P, prebiehajúce konanie, body 77 a 78.

23 — K tomuto rozlišovaniu pozri moje návrhy v konaniach Rica Foods/Komisia, C-40/03 P a C-41/03 P, prebiehajúce konanie, body 45 až 49.

vývozov zo ZKÚ dosahovala objem 100 000 až 150 000 ton,

— celková výroba cukru v Spoločenstve sa pohybuje medzi 16,7 až 17,8 milióna ton, z dôvodu čoho sporné dovozy predstavujú iba 0,4 % výroby Spoločenstva a

— preferenčné dovozy cukru pôvodom zo štátov AKT a Indie dosahujú 1,7 milióna ton a 279 000 ton, z dôvodu čoho sporné dovozy predstavujú iba 3 % týchto preferenčných dovozov.

51. Holandská vláda sa domnieva, že sporné množstvá teda nemôžu predstavovať nebezpečenstvo poškodenia pre spoločnú organizáciu trhu s cukrom v zmysle článku 109 ods. 1 rozhodnutia ZKÚ.

52. Určitým spôsobom už bola táto prvá námietka Súdnym dvorom skúmaná v už citovanom rozsudku Emesa Sugar.

53. Je známe, že v tejto veci bol Súdny dvor požiadaný o rozhodnutie o prejudiciálnej otázke, posudzujúc platnosť ustanovení rozhodnutia 97/803 zavádzajúceho pre cukor kumulujúci pôvod AKT/ZKÚ kvótu 3000 ton.[24] Vnútroštátny sudca sa najmä pýtal, či prijatie tejto kvóty, odôvodňované hrozbou, ktorú predstavoval voľný prístup tovarov ZKÚ a zachovanie pravidla kumulácie pôvodu AKT/ZKÚ pre spoločnú organizáciu trhu s cukrom[25], bolo zlučiteľné so zásadou proporcionality.[26] V tomto ohľade žalobca výslovne upriamil pozornosť Súdneho dvora na skutočnosť, že dovozy cukru ZKÚ boli nepatrné, pretože predstavovali za všetky ZKÚ menej než 4 % preferenčných dovozov pôvodu najmä zo štátov AKT.[27]

54. Toto tvrdenie nepodporil generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer, ktorý vo svojich návrhoch uviedol[28]:

„... Ako to uvádzajú informácie poskytnuté Komisiou..., rovnováha európskeho trhu s cukrom je momentálne ohrozená. V dôsledku určenia kvót výroba cukru z cukrovej repy v Spoločenstve dosahuje 13,4 miliónov ton, čo prevyšuje množstvo cukru spotrebovaného v Spoločenstve, ktoré je približne 12,7 miliónov ton. Navyše

24 — Pozri bod 20 týchto návrhov.
25 — Pozri rozhodnutie 97/803 (siedme odôvodnenie).
26 — Rozsudok Emesa Sugar, už citovaný, bod 51.
27 — Tamže, bod 52.
28 — Body 86 až 88.

Spoločenstvo dováža z AKT 1,3 miliónov ton cukru z cukrovej trstiny, aby reagovalo na špecifický dopyt po tomto druhu cukru. Okrem toho z dôvodu dohôd uzavretých v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO) je Spoločenstvo povinné povoliť dovoz 400 000 ton cukru z tretích krajín.

Keďže celkový dopyt po cukre v Spoločenstve je nižší ako ponuka, časť dostupného cukru je určená na vývoz. No z dôvodu značného rozdielu medzi úrovňou ceny na svetovom trhu a ceny na trhu Spoločenstva (ktorá predstavuje 300 % ceny na svetovom trhu), musí byť tento predaj subvencovaný vo forme vývozných náhrad. Výška týchto náhrad je aktuálne 470 eur za tonu. Rovnako maximálne množstvo cukru, ktoré môže byť predmetom subvencovaných vývozov, bolo predmetom dohôd v rámci WTO. V nasledujúcich rokoch tento strop bude znížený o 20 %.

...

[Berúc do úvahy tieto skutočnosti] nemyslím si, že by riešenie prijaté Radou bolo neprimerané. Nižšie uvedené čísla ukazujú, že... trh Spoločenstva je prebytkový a že rovnováha je dosiahnutá iba vďaka subvencovaným vývozom. Každé dodatočné množstvo cukru vstupujúceho na tento trh núti inštitúcie Spoločenstva zvýšiť vývozné subvencie (v medziach uvedených vyššie) alebo zredukovať kvóty európskych výrobcov. V každom prípade, spoločná organizácia trhu s cukrom je silne poškodená, v rozpore s cieľmi spoločnej poľnohospodárskej politiky."

55. Súdny dvor súhlasil s týmto zdôvodnením, pretože v bode 56 už citovaného rozsudku Emesa Sugar vyslovil záver:

„... zo spisu vyplýva, že k dátumu rozhodnutia 97/803 na jednej strane existoval prebytok výroby cukru Spoločenstva z cukrovej repy v porovnaní s množstvom spotrebovaným v Spoločenstve, ku ktorému sa pridávali dovozy cukru z cukrovej trstiny ako reakcia na špecifický dopyt po tomto tovare a záväzok Spoločenstva dovážať určité množstvo cukru z tretích krajín v zmysle dohôd uzavretých v rámci WTO. Na druhej strane Spoločenstvo rovnako uskutočňovalo subvencie vývozov cukru vo forme vývozných náhrad a v medziach dohôd uzavretých v rámci WTO. Za týchto podmienok sa Rada dôvodne mohla domnievať, že každé dodatočné množstvo cukru, *hoci minimálne vo vzťahu k výrobe Spoločenstva*, vstupujúce na trh Spoločenstva, bude nútiť inštitúcie Spo-

ločenstva zvýšiť sumu vývozných subvencií... alebo redukovať kvóty európskych výrobcov, čo by poškodzovalo spoločnú organizáciu trhu s cukrom... a bolo v rozpore s cieľmi spoločnej poľnohospodárskej politiky". [29]

56. Treba dodať, že v roku 1997, počas prijatia rozhodnutia 97/803, dovozy cukru a zmesí pôvodom zo ZKÚ dosahovali v menovanom poradí 10 372,2 ton a 877,7 ton. [30]

57. K momentu prijatia napadnutých nariadení roku 1999 sa tie isté dovozy zvýšili v menovanom poradí na 53 519,9 ton a 14 020 ton. [31]

58. Za týchto podmienok nie je zrejmé, ako by tvrdeniu holandskej vlády mohlo byť vyhovené. V skutočnosti, keďže vo februári 2000 Súdny dvor prijal názor, že dovozy cukru rádovo 10 000 ton predstavujú nebezpečenstvo poškodenia pre spoločnú organizáciu trhu s cukrom, je nutné o to viac sa domnievať v danom prípade, že Komisia sa nedopustila žiadneho zjavne nesprávneho posúdenia, keď prijala názor, že päť- až pätnásťkrát vyššie dovozy predstavujú „ťažkosti" a nebezpečenstvo „poškodenia" pre tú istú spoločnú organizáciu trhu.

59. Druhá časť žalobného dôvodu sa týka výlučne nariadenia č. 2423/1999 [32]. Holandská vláda napáda tvrdenie, podľa ktorého cukor a zmesi pôvodom zo ZKÚ boli v Spoločenstve predávané za nižšiu cenu ako intervenčná cena (čo sa týka cukru) alebo cena účtovaná výrobcami Spoločenstva (čo sa týka zmesí a porovnateľných tovarov). Tvrdí, že Komisia nepredložila ani náznak dôkazu tejto skutkovej okolnosti.

60. Je pravdou, ako to zdôrazňuje Holandské kráľovstvo, že Komisia nepreukázala, že dovozy cukru a zmesí pochádzajúce zo ZKÚ boli realizované za nižšie ceny ako intervenčné ceny na trhu Spoločenstva. Čo sa týka cukru, uviedla vo svojom vyjadrení k žalobe [33], že v tomto ohľade vychádzala z „podozrenia". Čo sa týka zmesí, zo spisu vyplýva, že vychádzala z informácií zozbieraných od podnikateľov Spoločenstva [34], informácií, ktoré napriek tomu boli formálne

29 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

30 — Štatistiky Eurostatu pre vývozy zo ZKÚ do Spoločenstva pre tovary patriace pod kódy KN 1806 10 30, KN 1806 10 90 a KN 1701 pre roky 1991 — 2000 (pripojené k vyjadreniu vedľajšieho účastníka — Španielskeho kráľovstva vo veciach C-26/00, C-180/00 a C-452/00).

31 — Tamže.

32 — Pozri žalobu vo veci C-26/00, bod 52.

33 — Body 5, 7 a 26.

34 — Pozri dokumenty označené ako „Ponuka tovarov z Aruby" a „Listado de preparaciones" (prílohy 3a a 3b žaloby vo veci C-26/00).

napadnuté Holandským kráľovstvom v priebehu konania uvedeného v prílohe IV rozhodnutia ZKÚ. [35]

61. Predsa len sa mi zdá, že tento nedostatok, pre závažnosť, akú má, nemá povahu spôsobujúcu zrušenie nariadenia č. 2423/1999. Z odôvodnenia tohto predpisu, ako aj z jeho kontextu [36] vyplýva, že v tomto nariadení sa Komisia domnievala, že zvýšenie sporných dovozov vytvorilo sériu „ťažkostí".

62. Prvou sériou ťažkostí je zhoršenie fungovania spoločnej organizácie trhu s cukrom. [37] Komisia poznamenáva, že keďže je spotreba cukru v Spoločenstve ustálená, rastúce dovozy cukru ZKÚ nútili zvyšovať vývoz cukru Spoločenstva, ktorý požíva výhodu subvencií. Tieto subvencované vývozy sú obmedzené v ich objeme dohodami WTO. Sporné dovozy mohli teda redukovať možnosť vyviezť cukor Spoločenstva a viedli k redukcii výrobných kvót Spoločenstva.

63. Druhou sériou ťažkostí je ujma, ktorú tieto dovozy mohli spôsobiť podnikateľom Spoločenstva v odvetví cukru. [38] Komisia vysvetľuje, že keďže dovozy cukru boli vykonávané za cenu nižšiu ako intervenčná cena, výrobcovia Spoločenstva nie sú schopní im konkurovať, pretože sú sami povinní zaplatiť minimálnu cenu za surovinu pre ich tovary, teda cukrovú repu. [39] Navyše sporné dovozy môžu viesť k zvýšeniu objemu subvencovaných vývozov a vyvolať tak zvýšenie nákladov spojených s týmito vývozmi, ktorých zvýšenie sa následne prejaví zvýšením kvótovania výroby na náklady výrobcov Spoločenstva. [40]

64. Z toho vyplýva, že skutočnosť, že dovozy cukru a zmesí pôvodom zo ZKÚ boli vykonávané za cenu nižšiu ako intervenčná cena, predstavuje iba jeden z prvkov odôvodňujúcich prijatie nariadenia č. 2423/1999.

65. Za týchto podmienok sa mi zdá, že druhá časť žalobného dôvodu je neuplatniteľná. Dokonca za predpokladu, že by sporné dovozy neboli vykonávané za nižšiu cenu ako intervenčná cena a že Komisia sa teda dopustila chyby v tomto bode, ochranné opatrenie uvádzané nariadením č. 2423/1999 by zostávalo v každom prípade odôvodnené

35 — Pozri napríklad list adresovaný Komisii stálym zastúpením Holandska pri Európskej únii z 2. júla 1999 (príloha 4 žaloby vo veci C-26/00).

36 — Pozri najmä oznámenie Komisie z 23. júna 1999 a vysvetľujúcu nótu holandskej vlády s ohľadom na rozhodovanie Rady o ochranných opatreniach prijatých nariadením č. 2423/1999 (prílohy 2 a 5a žaloby vo veci C-26/00, v uvedenom poradí).

37 — Nariadenie č. 2423/1999, druhé a tretie odôvodnenie.

38 — Tamže, druhé odôvodnenie.

39 — Tamže, štvrté odôvodnenie.

40 — Tamže, piate odôvodnenie.

skutočnosťou, že dovozy hrozili prinútiť inštitúcie k zvýšeniu objemu subvencovaných vývozov alebo redukcii kvót európskych výrobcov, čo podľa znenia už citovaného rozsudku Emesa Sugar [41] predstavuje poškodenie spoločnej organizácie trhu.

66. Následne sa domnievam, že druhá časť žalobného dôvodu musí byť zamietnutá.

67. Tretia časť žalobného dôvodu sa týka tvrdenia Komisie, podľa ktorého dovozy cukru a zmesí pôvodom zo ZKÚ nútili inštitúcie primerane zvýšiť vývozy cukru Spoločenstva.

68. Holandská vláda zdôrazňuje, že tak výroba, ako aj spotreba cukru v Spoločenstve sa menia z roka na rok, bolo by teda nesprávne tvrdiť, ako to robí Komisia, že každý dodatočný dovoz cukru „presúva na vývoz zodpovedajúce množstvo cukru Spoločenstva, ktorý nemôže byť odpredaný na tomto trhu". [42] V každom prípade, dokonca aj v takomto prípade, nie je isté, či predmetné vývozy sú subvencovanými vývozmi, ako to uvádza Komisia v napadnutých nariadeniach.

69. Čo sa týka zmesí, Holandské kráľovstvo dodáva, že spoločná organizácia trhu s cukrom nemôže byť poškodená dovozmi týchto tovarov, pretože podľa článku 1 ods. 1 nariadenia č. 2038/1999 kakao nepatrí do predmetnej spoločnej organizácie.

70. V tomto ohľade je potrebné pripomenúť, že trh Spoločenstva s cukrom je prebytkovým trhom: výroba Spoločenstva pri cukre A a B, teda cukre, ktorý môže byť odpredaný na trhu Spoločenstva a ktorý požíva výhodu vývozných náhrad, už presahuje spotrebu cukru v Spoločenstve. [43] Okrem toho, ako to zdôraznil Súdny dvor v už citovanom rozsudku Emesa Sugar [44], Spoločenstvo je povinné dovážať určité množstvo cukru z tretích krajín v zmysle dohôd WTO.

41 — Body 40 a 56.

42 — Nariadenie č. 2423/1999, tretie odôvodnenie; nariadenie č. 465/2000, štvrté odôvodnenie, a nariadenie č. 2081/2000, štvrté odôvodnenie.

43 — Pozri, medzi početnými zdrojmi, osobitnú správu Účtovného dvora č. 20/2000 týkajúcu sa riadenia spoločnej organizácie trhu v odvetví cukru s pripojenými odpoveďami Komisie [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 50, 2001, s. 1, graf 2).

44 — Bod 56.

71. Za týchto podmienok skutočnosť, že výroba a spotreba cukru v Spoločenstve sa môžu z roka na rok mierne meniť, nie je relevantná. Pokiaľ výroba cukru Spoločenstva nebude redukovaná, každý dodatočný dovoz cukru kumulujúci pôvod ES/ZKÚ zvýši prebytok cukru na trhu Spoločenstva a bude viesť k zvýšeniu vývozov. Komisia sa teda nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, prijmúc záver, že každý dodatočný dovoz cukru do Spoločenstva „presúva na vývoz zodpovedajúce množstvo cukru Spoločenstva, ktorý nemôže byť odpredaný na tomto trhu". [45]

72. Podľa môjho názoru sa Komisia tiež nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď uviedla, že tieto dovozy boli subvencovanými dovozmi. Ako to zdôraznil Súdny dvor v bode 119 svojho rozsudku Rica Foods II, je možné predpokladať že z dôvodu prebytkovej situácie na trhu Spoločenstva, cukor pôvodom zo ZKÚ nahradí cukor Spoločenstva, ktorý s cieľom zachovania rovnováhy spoločnej organizácie trhu bude musieť byť vyvezený.

73. Čo sa týka podrobnejšie zmesí, je pravdou, že tieto nepatria do spoločnej organizácie trhu s cukrom, ako to vyplýva z článku 1 ods. 1 nariadenia č. 2038/1999. Predsa však, v rozpore s tvrdením holandskej vlády, táto okolnosť nemá povahu dokazujúcu, že dovozy zmesí pochádzajúcich zo ZKÚ nepredstavujú žiadne nebezpečenstvo pre fungovanie spoločnej organizácie trhu v odvetví cukru.

74. Je nesporné, že tieto zmesi všeobecne obsahujú vysoké percento cukru, z čoho vyplýva, že sporné dovozy môžu ovplyvniť možnosť výrobcov Spoločenstva predať cukor výrobcom týchto zmesí. Okrem toho sa zdá, že v minulosti už Komisia prijala opatrenia určené na redukovanie nebezpečenstva, ktoré pre spoločnú organizáciu trhu s cukrom mohlo predstavovať zvýšenie dovozov tovarov s vysokým obsahom cukru, v prípade osviežujúcich nápojov. [46]

75. Berúc do úvahy tieto skutočnosti, tretia časť žalobného dôvodu musí byť rovnako zamietnutá.

45 — Nariadenie č. 2423/1999, tretie odôvodnenie; nariadenie č. 465/2000, štvrté odôvodnenie, a nariadenie č. 2081/2000, štvrté odôvodnenie.

46 — Pozri najmä dohodu vo forme výmeny listov medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej, týkajúcu sa protokolu č. 2 k dohode medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 76, 2000, s. 12).

76. V štvrtej časti žalobného dôvodu holandská vláda tvrdí, že sporné dovozy nevytvárali žiadny problém vo vzťahu k povinnostiam vyplývajúcim pre Spoločenstvo z dohôd WTO. Vychádzajúc z uznesenia predsedu Súdu prvého stupňa z 30. apríla 1999, Emesa Sugar/Komisia [47], holandská vláda poznamenáva, že Spoločenstvo disponovalo zjavne postačujúcim manévrovacím priestorom, pre akceptáciu zvýšenia dovozov cukru a zmesí pochádzajúcich zo ZKÚ až do roku 2000.

77. Podľa môjho názoru tejto štvrtej námietke nemožno vyhovieť.

78. Hneď na úvod je potrebné zdôrazniť, že dohody WTO, hoci skutočne obsahujú obmedzenie pre subvencované vývozy, neobsahujú žiadnu povinnosť vyčerpať toto povolené množstvo. Cieľom dohôd WTO je postupne redukovať subvencované vývozy. Za týchto podmienok sa domnievam, že Komisia sa mohla, bez dopustenia sa zjavne nesprávneho posúdenia, rozhodnúť obmedziť dovozy cukru kumulujúce pôvod ES/ZKÚ, dokonca za predpokladu, že dodatočné vývozy, ktoré tieto dovozy spôsobia by zostali pod stropom určeným dohodami WTO. [48]

79. Následne je zrejmé, že v už citovanom rozsudku Emesa Sugar Súdny dvor prijal záver, že s ohľadom na prebytkovú situáciu trhu Spoločenstva a záväzky Spoločenstva, každý dodatočný dovoz cukru by poškodzoval fungovanie spoločnej organizácie trhu s cukrom, pretože inštitúcie by boli nútené zvýšiť sumu vývozných subvencií (v medziach obmedzení uvádzaných dohodami WTO) alebo redukovať kvóty európskych výrobcov. [49] Preto, hoci by bolo preukázané, že dohody WTO skutočne ponúkali možnosť akceptovať sporné dovozy, skutočnosťou zostáva, že holandská vláda nepreukázala, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď prijala záver, že stúpajúce dovozy cukru a zmesí kumulujúcich pôvod ES/ZKÚ prinášajú nebezpečenstvo poškodenia spoločnej organizácie trhu s cukrom. [50]

80. Piata časť žalobného dôvodu sa rovnako týka dôsledkov sporných dovozov na fungovanie spoločnej organizácie trhu s cukrom. V tomto ohľade holandská vláda vyjadruje vážne pochybnosti o skutočnosti, či Komisia v čase, keď prijímala nariadenia č. 2423/1999 a č. 465/2000, skutočne zamýšľala redukovať výrobné kvóty, ako to uviedla v týchto predpisoch. V každom prípade sa domnieva, že potreba tejto redukcie nebola vyvolaná spornými dovozmi.

47 — T-44/98 R II, Zb. s. II-1427, bod 107.

48 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. decembra 2001, Emesa Sugar/Rada, T-43/98, Zb. s. II-3519, body 147 a 148.

49 — Bod 56.

50 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Rica Foods II, bod 139.

81. Táto piata námietka musí byť odmietnutá pre absenciu dôkazov. Holandská vláda nepredložila žiadny dôkaz umožňujúci stanoviť, že Komisia nezamýšľala redukovať výrobné kvóty v momente prijatia nariadení č. 2423/1999 a č. 465/2000.

82. V každom prípade udalosti nasledujúce po prijatí týchto predpisov smerujú k potvrdeniu tohto predpokladu, pretože 29. septembra 2000 Komisia skutočne prijala nariadenie (ES) č. 2073/2000 [51], vykonávajúce pre sezónu 2000/2001 redukciu výrobných kvót pre cukor A a B na 498 800 ton. Druhé odôvodnenie tohto predpisu upresňuje, že redukcia je zavádzaná z dôvodu skutočnosti, že „odhady pre obchodnú sezónu 2000/2001 ukazujú existenciu exportovateľného zostatku, ktorý prekračuje maximum predvídané dohodou [WTO] pre túto obchodnú sezónu".

83. Nakoniec vo svojej šiestej časti žalobného dôvodu holandská vláda tvrdí, že sporné dovozy nespôsobili výrobcom Spoločenstva skutočne ujmu. Predovšetkým vývozné náhrady boli financované zo strany Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF), teda rozpočtom Spoločenstva, a nie výrobcami Spoločenstva. Následne v roku 1999 bol cukor C predávaný výrobcom ZKÚ za ceny takmer dvojnásobné ako ceny na svetovom trhu, čo umožnilo výrobcom Spoločenstva dosiahnuť značné zisky. Nakoniec Komisia vôbec nepreukázala, že každá tona cukru dovezená zo ZKÚ viedla k zodpovedajúcemu zníženiu predajov realizovaných európskymi výrobcami.

84. Podľa môjho názoru tieto rozdielne tvrdenia nemajú povahu preukazujúcu to, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď prijala názor, že sporné dovozy môžu mať pre podnikateľov Spoločenstva škodlivé dôsledky.

85. Hneď na úvod treba uviesť, že Súdny dvor [52] a Súd prvého stupňa [53] už rozhodli, že situácia, v ktorej je potrebná redukcia výrobných kvót, predstavuje nebezpečenstvo „poškodenia odvetvia činnosti Spoločenstva" [*neoficiálny preklad*] v zmysle článku 109 ods. 1 rozhodnutia ZKÚ, pretože takáto redukcia priamo ovplyvní príjmy výrobcov Spoločenstva.

86. Následne je zrejmé, že podľa článku 18 nariadenia č. 2038/1999 vývozy cukru A a B môžu požívať výhodu vývozných náhrad.

51 — Nariadenie o redukcii množstva zaručeného v rámci výrobných kvót a maximálnych predpokladaných potrieb zásobovania cukrovarov v rámci preferenčných dovozných režimov v odvetví cukru pre obchodnú sezónu 2000/2001 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 246, s. 38).

52 — Rozsudok Emesa Sugar, už citovaný, body 40 a 56.

53 — Rozsudok Rica Foods II, bod 124.

V rozpore s tvrdením holandskej vlády tieto náhrady sú financované z veľkej časti výrobcami Spoločenstva prostredníctvom kvótovaní výroby určovaných každý rok Komisiou [54]. Komisia sa teda nedopustila žiadneho zjavne nesprávneho posúdenia, keď prijala záver, že sporné dovozy hrozia spôsobiť zvýšenie objemu subvencovaných vývozov a následne zvýšenie kvótovania výroby na náklady výrobcov Spoločenstva. [55]

87. Čo sa týka predaja cukru C, holandská vláda nepredložila žiadny dôkaz, ktorý by Súdnemu dvoru umožnil overiť, či výrobcovia Spoločenstva predali tento cukor za cenu dvakrát vyššiu, ako je cena na svetovom trhu. Napriek tomu, dokonca za predpokladu, že by tomu tak bolo, tento dôkaz nemá povahu preukazujúcu existenciu zjavného nesprávneho posúdenia zo strany Komisie. Nakoniec, fakt, že určití výrobcovia mohli dosiahnuť značné zisky z predaja cukru C podnikateľom zo ZKÚ, nemení nič na skutočnosti, že sporné dovozy mohli spôsobiť poškodenie fungovania celého odvetvia, nútiac inštitúcie zvýšiť sumu vývozných subvencií alebo redukovať kvóty výrobcov Spoločenstva.

88. Rovnako nie je podľa môjho názoru potrebné, aby Komisia preukazovala, že sporné dovozy vyvolali zníženie predajov realizovaných výrobcami Spoločenstva. Je zrejmé, že skutočnosť, že tieto dovozy mohli viesť k zvýšeniu sumy vývozných subvencií alebo redukcii výrobných kvót, postačuje na to, aby Komisia mohla prijať v rámci voľnej úvahy, ktorú jej priznáva článok 109 rozhodnutia ZKÚ, názor, že ide o prítomnosť „ťažkostí", ktoré môžu spôsobiť „poškodenie odvetvia činnosti Spoločenstva" [*neoficiálny preklad*] v zmysle tohto ustanovenia.

89. S ohľadom na súhrn vyššie uvedených úvah teda Súdnemu dvoru navrhujem, aby zamietol prvý žalobný dôvod v celom jeho rozsahu.

B — *O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 109 ods. 2 rozhodnutia ZKÚ*

90. Vo svojom druhom žalobnom dôvode holandská vláda tvrdí, že Komisia porušila

54 — Články 33 ods. 8 nariadenia č. 2038/1999 a 7 ods. 1 nariadenia Komisie (EHS) č. 1443/82 z 8. júna 1982, ustanovujúceho podrobnosti uplatnenia režimu kvót v odvetví cukru [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 158, s. 17) v znení neskorších zmien a doplnení. Pre príklad nariadení určujúcich výšku výrobných kvót pozri nariadenie Komisie (ES) č. 2183/1999 zo 14. októbra 1999 určujúce výšky výrobných kvót, ako aj koeficient výpočtu dodatočného kvótovania pre obchodnú sezónu 1998/1999 v odvetví cukru [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 267, s. 23) a nariadenie Komisie (ES) č. 1993/2001 z 11. októbra 2001 určujúce výšku výrobných kvót v odvetví cukru pre obchodnú sezónu 2000/2001 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 271, s. 15).

55 — Nariadenie č. 2423/1999, piate odôvodnenie.

zásadu proporcionality uvedenú v článku 109 ods. 2 rozhodnutia ZKÚ.[56] Tento žalobný dôvod je zložený z piatich častí, ktoré postupne preskúmam.

91. Na úvod je potrebné pripomenúť, že podľa zásady proporcionality je zákonnosť ochranného opatrenia podriadená podmienke, že zavádzané opatrenia sú spôsobilé uskutočniť predmetným nariadením legitímne sledované ciele a nejdú nad rámec toho, čo je potrebné pre ich dosiahnutie, pričom, pokiaľ sa ponúka výber medzi viacerými primeranými opatreniami, je potrebné uchýliť sa k najmenej obmedzujúcemu.[57]

92. Pripomínam tiež, že v oblasti, akou je oblasť v danom prípade, kde inštitúcie Spoločenstva disponujú širokou mierou voľnej úvahy, iba zjavne neprimeraná povaha opatrenia vo vzťahu k sledovanému cieľu môže ovplyvniť zákonnosť takéhoto opatrenia. Obmedzenie kontroly Súdneho dvora sa zvlášť nanucuje, keď je Komisia pribratá k vykonaniu arbitráže medzi rozdielnymi záujmami a uskutočneniu voľby v rámci politického výberu spadajúceho do jej zodpovednosti.[58]

93. V prvej časti žalobného dôvodu holandská vláda tvrdí, že nariadenia č. 465/2000 a č. 2081/2000 porušujú preferenčný štatút tovarov pochádzajúcich zo ZKÚ. Pripomína, že na základe protokolu č. 8 dohody z Lomé[59] Spoločenstvo schválilo krajinám AKT kvótu približne 1,7 milióna ton cukru, ktorý tieto môžu vyvážať pri úplnom alebo čiastočnom oslobodení od cla a za zaručené ceny.[60] Komisia obmedzením sporných dovozov na 3 340 ton, následne na 4 484 ton, umiestnila tovary pochádzajúce zo ZKÚ do zjavne nevýhodnejšej situácie, ako tovary pochádzajúce z krajín AKT, čím porušila poradie preferencií členské štáty/ZKÚ/štáty AKT/tretie štáty, stanovené Zmluvou.

56 — Pripomínam, že toto ustanovenie uvádza: „Prioritne majú byť vybrané opatrenia, ktoré spôsobia minimum porúch vo fungovaní pridruženia a Spoločenstva. Tieto opatrenia nesmú mať dosah presahujúci dosah, ktorý je nevyhnutne nutný pre nápravu ťažkostí, ktoré sa prejavili." [*neoficiálny preklad*]

57 — Pozri najmä rozsudky z 13. mája 1997, Nemecko/Parlament a Rada, C-233/94, Zb. s. I-2405, bod 54; zo 14. júla 1998, Safety Hi-Tech, C-284/95, Zb. s. I-4301, bod 57, a Antillean Rice Mills a i./Komisia, už citovaný, bod 52, a Holandsko/Rada, C-110/97, už citovaný, bod 122, a C-301/97, už citovaný, bod 131.

58 — Pozri najmä rozsudky z 5. októbra 1994, Nemecko/Rada, C-280/93, Zb. s. I-4973, body 90 a 91; zo 17. októbra 1995, Fishermen's Organisations a i., C-44/94, Zb. s. I-3115, bod 37; z 19. novembra 1998 Spojené kráľovstvo/Rada, C-150/94, Zb. s. I-7235, bod 87, a Emesa Sugar, už citovaný, bod 53.

59 — Rozhodnutie Rady a Komisie 91/400/ESUO, EHS z 25. februára 1991 o uzavretí štvrtej dohody AKT — EHS [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 229, s. 1).

60 — Pozri najmä článok 168 a nasl. dohody z Lomé a nariadenia Rady (EHS) č. 715/90 z 5. marca 1990 o režime uplatniteľnom na poľnohospodárske produkty a určité tovary pochádzajúce zo spracovania poľnohospodárskych produktov pochádzajúcich zo štátov Afriky, Karibiku a Tichomoria (AKT) alebo zámorských krajín a území (ZKÚ) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 84, s. 85).

94. Je pravdou že v protokole č. 8 pripojenom k dohode z Lomé sa Spoločenstvo voči krajinám AKT zaviazalo nakupovať cukor za zaručené ceny a doviezť určité ročné množstvo (1,7 milióna ton). Tieto dovozy sa vykonávajú úplne alebo čiastočne pri oslobodení od cla. Okrem toho pre vyhnutie sa tomu, aby sa táto záruka nestala obsolentným predpisom, článok 213 dohody z Lomé stanovuje, že ochranná klauzula uvádzaná v článku 177 predmetnej dohody sa neuplatňuje v rámci protokolu č. 8.

95. Naopak článok 101 ods. 1 rozhodnutia ZKÚ stanovuje, že všetky tovary pochádzajúce zo ZKÚ, a teda v zásade cukor, môžu byť dovážané do Spoločenstva pri oslobodení od cla. Cukor pochádzajúci zo ZKÚ teda požíva preferenčný štatút v porovnaní s cukrom AKT.

96. Predsa však, ako to vyslovil Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku Rica Foods II [61], skutočnosť, že Komisia prijala ochranné opatrenie vo vzťahu k určitým tovarom pochádzajúcim zo ZKÚ, nemá povahu spochybňujúcu tento štatút. Takéto opatrenie je nakoniec svojou povahou výnimočné, špecifické a dočasné. Treba dodať, že v danom prípade sa napadnuté nariadenia týkajú výlučne cukru a zmesí kumulujúcich pôvod ES/ZKÚ. Neukladajú teda žiadny strop dovozom cukru pochádzajúcim zo ZKÚ podľa obvyklých pravidiel pôvodu, pokiaľ by takáto výroba mala existovať.

97. Tvrdenie založené na porušení preferenčného štatútu cukru ZKÚ teda musí byť odmietnuté.

98. V druhej časti žalobného dôvodu holandská vláda pripomína, že podľa článku 109 ods. 2 rozhodnutia ZKÚ Komisia, keď zamýšľala prijať ochranné opatrenie, mala sa informovať na dôsledky, ktoré by jej rozhodnutie mohlo mať na ekonomiku predmetných ZKÚ a pre zainteresované podniky. V danom prípade Komisia prijala nariadenia č. 2423/1999 a č. 2081/2000 bez posúdenia negatívnych dôsledkov ich uplatnenia pre ZKÚ a predmetný priemysel.

99. V skutočnosti z judikatúry [62] vyplýva, že „pokiaľ Komisia zamýšľa prijať ochranné opatrenia na základe článku 109 ods. 1 rozhodnutia ZKÚ, musí sa v rozsahu, v akom tomu okolnosti prípadu nebránia,

61 — Bod 205.

62 — Rozsudky z 22. novembra 2001, Antillean Rice Mills/Rada, C-451/98, Zb. s. I-8949, bod 58, a Nederlandse Antillen/Rada, C-452/98, Zb. s. I-8973, bod 68. Pozri tiež rozsudok Antillean Rice Mills a i./Komisia, už citovaný, body 25 a 26.

informovať o negatívnych dôsledkoch, ktoré jej rozhodnutie môže mať na ekonomiku predmetných ZKÚ ako aj na zainteresované podniky".

100. Predsa však, ako to zdôrazňuje Komisia [63], táto povinnosť sa ukladá iba „v rozsahu, v akom to okolnosti umožňujú". [64] V danom prípade Komisia vysvetlila, že okolnosti daného prípadu jej neumožňovali realizovať hlbokú analýzu dôsledkov, ktoré sporné opatrenia mohli mať na ekonomiku ZKÚ a predmetný priemysel. Skutočnosťou však ostáva, že podľa môjho názoru Komisia bola, ako to sama uviedla [65], dokonale informovaná o situácii Holandských Antíl, keďže v roku 1998 boli začaté viaceré súdne konania proti rozhodnutiu 97/803 určujúcemu kvótu pre cukor kumulujúci pôvod AKT/ZKÚ [66] a proti nariadeniu Komisie (ES) č. 2553/97 zo 17. decembra 1997 o podmienkach vydávania dovozných licencií pre určité tovary patriace pod kódy KN 1701, 1702, 1703 a 1704 kumulujúce pôvod AKT/ZKÚ [67] [*neoficiálny preklad*].

101. Za týchto podmienok zastávam názor, že nie je preukázané, že Komisia sa dopustila zjavného porušenia svojej povinnosti predbežného informovania sa.

102. V tretej časti žalobného dôvodu holandská vláda tvrdí, že napadnuté nariadenia sú v rozpore so zásadou proporcionality v tom, že:

— nariadenie č. 2423/1999 stanovuje, že dovozná cena cukru kumulujúceho pôvod ES/ZKÚ, za doložky C.I.F. netto tovar, nemôže byť nižšia ako intervenčná cena a

— nariadenia č. 465/2000 a č. 2081/2000 obmedzujú na 3 340 ton a následne 4 848 ton množstvo cukru ES/ZKÚ, ktoré môže byť dovezené za použitia článku 6 prílohy II.

63 — Vyjadrenie k žalobe vo veciach C-180/00, bod 46, a C-452/00, bod 50.

64 — Rozsudok Súdu prvého stupňa Antillean Rice Mills a i./Komisia, už citovaný, bod 70.

65 — Vyjadrenia k žalobe vo veciach C-180/00, bod 46, a C-452/00, bod 50.

66 — Pozri veci Emesa Sugar, už citované, Emesa Sugar/Rada (uznesenie predsedu Súdu prvého stupňa zo 14. augusta 1998, T-43/98 R, Zb. s. II-3055, a už citovaný rozsudok Súdu prvého stupňa, a Emesa Sugar/Komisia (uznesenia predsedu Súdu prvého stupňa zo 14. augusta 1998, T-44/98 R, Zb. s. II-3079; predsedu Súdneho dvora zo 17. decembra 1998, C-363/98 P (R), Zb. s. I-8787 a C-364/98 P (R), Zb. s. I-8815; predsedu Súdu prvého stupňa z 30. apríla 1999, už citované; z 29. septembra 1999, T-44/98 R II, Zb. s. II-2815; zo 6. apríla 2000, T-44/98 R II, Zb. s. II-1941, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. decembra 2001, T-44/98, Zb. s. II-3577).

67 — Ú. v. ES L 349, s. 26. Pozri vec Aruba/Komisia (uznesenie Súdu prvého stupňa zo 17. septembra 2003, T-54/98, Zb. s. II-3083).

103. Čo sa týka nariadenia č. 2423/1999 Holandské kráľovstvo sa domnieva, že vyššie uvedená povinnosť má za dôsledok umiestnenie podnikateľov zo ZKÚ do nevýhodnejšej situácie v porovnaní s podnikateľmi Spoločenstva. V skutočnosti na rozdiel od týchto, podnikatelia zo ZKÚ musia pridať k cene „dovozu", teda intervenčnej cene náklady prepravy tovarov vo vnútri Spoločenstva, ako aj náklady uskladnenia a manipulácie. Keďže tieto náklady sú obzvlášť vysoké, podnikatelia zo ZKÚ nie sú v stave konkurovať podnikateľom Spoločenstva.

104. Čo sa týka troch napadnutých nariadení, Holandské kráľovstvo tvrdí, že bolo vhodnejšie určiť minimálnu predajnú cenu, než dovoznú cenu alebo množstevné obmedzenie. Okrem toho to bola táto podmienka, ktorú predseda Súdu prvého stupňa uložil, pre povolenie spoločnosti Emesa Sugar doviezť dodatočnú kvótu 7 500 ton cukru v očakávaní už citovaného rozsudku Súdneho dvora Emesa Sugar. Holandská vláda sa teda domnieva, že minimálna predajná cena by predstavovala najvhodnejšie a najmenej zasahujúce opatrenie. [68]

68 — Holandská vláda pridáva tretí argument, čo sa týka nariadenia č. 2081/2000. Zdôrazňuje, že celkový objem cukru ES/ZKÚ dovezený v roku 1999 predstavoval menej ako 0,3 % výroby Spoločenstva a že následne nebolo dostatočne preukázané, že sporné opatrenie mohlo skutočne napraviť ťažkosti identifikované Komisiou (žaloba vo veci C-452/00, bod 113). Treba však napriek tomu poznamenať, že toto tvrdenie sa netýka proporcionality prijatého opatrenia, ale otázky, či existuje nebezpečenstvo „poškodenia odvetvia činnosti Spoločenstva" v zmysle článku 109, ods. 1 rozhodnutia ZKÚ. Toto bolo okrem iného skúmané v rámci prvého žalobného dôvodu (pozri body 50 až 58 týchto návrhov).

105. Tieto tvrdenia sa mi nezdajú byť dôvodné.

106. Hneď na úvod, čo sa týka nariadenia č. 2423/1999, pripomínam, že v rámci spoločnej organizácie trhu s cukrom je každý rok určovaná „intervenčná cena" pre zóny Spoločenstva, kde je výroba prebytková a „odvodená intervenčná cena" pre zóny, kde je výroba deficitná. [69] Okrem toho odvodená intervenčná cena je vyššia ako intervenčná cena, pretože berie do úvahy dodatočné náklady, ako sú náklady dopravy tovaru. [70]

107. Je vidno, že podľa znenia nariadenia č. 2423/1999 dovozná cena cukru kumulujúceho pôvod ES/ZKÚ musí byť rovnaká alebo vyššia ako intervenčná cena „uplatniteľná na predmetné tovary". [71] To znamená, že pokiaľ je cukor ZKÚ dovezený do prebytkovej zóny Spoločenstva, dovozná cena bude musieť byť rovnaká alebo vyššia ako intervenčná cena. Rovnako, pokiaľ je sporný cukor dovezený do deficitnej zóny Spoločenstva, dovozná cena bude musieť byť rovnaká alebo vyššia ako odvodená intervenčná cena.

69 — Článok 3 nariadenia č. 2038/1999.

70 — Pozri vyjadrenie Komisie k žalobe vo veci C-26/00, bod 51.

71 — Článok 1 ods. 1 nariadenia č. 2423/1999.

108. Za týchto podmienok nie je zrejmé, ako sporná povinnosť poškodila podnikateľov ZKÚ. Pokiaľ sa podnikateľ ZKÚ rozhodne vyviezť svoje tovary do prebytkovej zóny Spoločenstva, bude môcť prispôsobiť svoje ceny intervenčnej cene. Pokiaľ sa následne rozhodne predať svoje tovary v deficitnej zóne, bude musieť, ako každý výrobca Spoločenstva, znášať náklady dopravy svojho tovaru do deficitnej zóny.

109. Naopak, pokiaľ sa podnikateľ ZKÚ rozhodne vyviezť svoje tovary do deficitnej zóny Spoločenstva, bude musieť prispôsobiť svoje ceny odvodenej intervenčnej cene, ktorá je v skutočnosti vyššia ako intervenčná cena. Predsa však, v takomto prípade už nemusí, na rozdiel od podnikateľa Spoločenstva, znášať náklady dopravy tovaru do deficitnej zóny. V rozpore s tvrdením Holandského kráľovstva sporné opatrenie nemá teda za dôsledok umiestnenie podnikateľov ZKÚ do nevýhodnej situácie v porovnaní so situáciou podnikateľov Spoločenstva.[72]

110. Čo sa týka určenia minimálnej predajnej ceny, je potrebné pripomenúť, že bdejúc nad rešpektovaním práv ZKÚ, sudca Spoločenstva nemôže bez toho, aby ohrozil poškodiť voľnú úvahu Komisie, nahradiť posúdenie Komisie svojím posúdením, čo sa týka výberu najvhodnejšieho opatrenia pre predídenie poškodenia trhu Spoločenstva s cukrom, keďže nie je predložený dôkaz o tom, že prijaté opatrenie bolo zjavne neprimerané pre realizáciu sledovaných cieľov.[73]

111. V danom prípade nie je preukázané, že zavedenie minimálnej predajnej ceny by spôsobilo menšie poškodenie ekonomík ZKÚ a bolo by rovnako efektívne pre dosiahnutie Komisiou sledovaných cieľov.

112. Navyše z dôkazov v spise[74] vyplýva, že nariadenie č. 2423/1999 nemalo za dôsledok podstatné zníženie dovozov cukru ES/ZKÚ do Spoločenstva, čo umožňuje spochybňovať efektívnosť opatrenia zavedeného týmto predpisom, a to minimálnej dovoznej ceny pre predmetné tovary.[75]

72 — Holandská vláda rovnako tvrdila, že tieto úvahy boli nedostatočné pre zabezpečenie rovnosti medzi podnikateľmi ZKÚ a podnikateľmi Spoločenstva. Domnieva sa, že rozdiel medzi intervenčnou cenou a odvodenou intervenčnou cenou je bez vzťahu k dodatočným nákladom, ktoré podnikatelia ZKÚ znášajú pre dopravu ich tovarov do vnútra Spoločenstva. V tomto bode jednoducho poznamenávam, že holandská vláda nepredložila žiadny dôkaz preukazujúci dôvodnosť jej tvrdení.

73 — Rozsudky Nemecko/Rada, už citované; z 12. júla 2001, Jippes a i., C-189/01, Zb. s. I-5689, bod 83, a Holandsko/Rada, C-301/97, už citovaný, bod 135.

74 — Štatistiky Eurostatu o vývozoch tovarov patriacich pod kódy KN 1806 10 30, KN 1806 10 90 a KN 1701 zo ZKÚ do Spoločenstva za roky 1991 až 2000 (príloha vyjadrenia vedľajšieho účastníka — Španielskeho kráľovstva vo veciach C-26/00, C-180/00 a C-452/00).

75 — Pozri tiež v tomto zmysle rozsudky Rica Foods II, bod 172, a Rica Foods III, bod 157.

113. Treba tiež dodať, že napadnuté nariadenia majú za cieľ výlučne obmedziť dovozy cukru kumulujúceho pôvod ES/ZKÚ oslobodené od cla za použitia článku 6 prílohy II. Nemajú teda za cieľ, ani za dôsledok, zakázať dovozy týchto tovarov, keď bude kvóta vyčerpaná, pretože podnikateľské subjekty uhradia splatné clá. [76]

114. S ohľadom na tieto rozličné dôkazy [77] sa domnievam, že Holandské kráľovstvo nepreukázalo, že opatrenia zavedené napadnutými nariadeniami sú zjavne neprimerané alebo neúmerné pre dosiahnutie cieľov sledovaných Komisiou.

115. Nakoniec v poslednej časti svojho žalobného dôvodu holandská vláda tvrdí, že nariadenia č. 465/2000 a č. 2081/2000 sú v rozpore so zásadou proporcionality v tom, že zavádzajú do účinnosti článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2553/97.

116. Článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2553/97 stanovuje, že suma záruky v oblasti dovozných licencií zodpovedá 50 % cla podľa Spoločného colného sadzobníka uplatniteľného v deň podania žiadosti, ktorá dosahuje priemerne 43,7 eur za 100 kilogramov. Pritom do 1. marca 2000 suma záruky za cukor ES/ZKÚ dosahovala 0,3 ecu za 100 kilogramov. Podľa názoru holandskej vlády by zriaďovaná záruka pre cukor pochádzajúci z krajín AKT a tretích krajín mala rovnako byť určená na 0,3 ecu na 100 kilogramov. [78]

117. Holandské kráľovstvo sa domnieva, že suma záruky uvádzaná v článku 3 ods. 3 nariadenia č. 2553/97 je neúmerná sume záruky zriaďovanej pre cukor pochádzajúci zo štátov AKT a tretích krajín.

118. V tomto ohľade je potrebné poznamenať, že keď nariadenia č. 65/2000 a č. 2081/2000 stanovili colnú kvótu obmedzenú na 3 340, následne 4 848 ton cukru, bolo predvídateľné, že táto kvóta vyvolá veľmi veľký záujem medzi vývozcami.

119. Komisia poznamenala [79], že cieľom napadnutej záruky bolo v tomto kontexte

76 — Pozri rozsudok Emesa Sugar, už citovaný, bod 45.

77 — Pozri tiež ostatné dôkazy predložené Komisiou v jej vyjadreniach k žalobe vo veciach C-180/00, bod 28, a C-452/00, bod 30.

78 — Článok 8 ods. 1 nariadenia Komisie (ES) č. 1464/95 z 27. júna 1995 o špeciálnych podrobných pravidlách pre uplatnenie kvótového systému licencií na dovoz a vývoz v odvetví cukru (Ú. v. ES L 144, s. 14; Mim. vyd. 03/017, s. 425).

79 — Vyjadrenie k žalobe vo veciach C-180/00, bod 49, a C-452/00, bod 55.

predísť špekulatívnym konaniam. Bolo potrebné prostredníctvom vysokej sumy záruky predísť tomu, aby podnikateľské subjekty žiadali o dovozné licencie bez toho, aby ich následne použili, spôsobiac tak ujmu iným podnikateľom, ktorí by skutočne mali úmysel doviezť cukor kumulujúci pôvod ES/ZKÚ, ale nemohli by získať dostatok dovozných licencií. [80]

120. Okrem toho záruka tohto typu nezbavuje skutočne zainteresované podniky možnosti vyvážať cukor do Spoločenstva. V skutočnosti, hoci suma záruky musí byť vyplatená pre získanie dovozných licencií, táto suma sa podniku vráti, ak je operácia dovozu vykonaná. [81]

121. Za týchto podmienok zastávam názor, že nebolo preukázané, že sporné opatrenia boli zjavne neprimerané alebo neúmerné pre dosiahnutie Komisiou sledovaných cieľov. Druhý žalobný dôvod pre určenie neplatnosti musí byť teda zamietnutý v celom jeho rozsahu.

80 — Pozri tiež v tomto zmysle rozsudok Holandsko/Rada, C-110/97, už citovaný, body 129 až 132, ako aj návrhy v tejto veci, body 139 až 141.

81 — Tamže.

C — O treťom žalobnom dôvode založenom na zneužití právomoci

122. Vo svojom treťom žalobnom dôvode holandská vláda tvrdí, že nariadenia č. 465/2000 a č. 2081/2000 sú postihnuté vadou zneužitia právomoci.

123. Pripomína, že počas revízie rozhodnutia 91/482 sa Rada po dlhých rokovaniach rozhodla obmedziť výlučne dovozy cukru pôvodu AKT/ZKÚ a zachovať možnosť doviezť, pri oslobodení od cla, cukor pôvodu ES/ZKÚ. Prijatím nariadení č. 465/2000 a č. 2081/2000 teda Komisia použila svoju právomoc s iným cieľom, ako je cieľ sledovaný článkom 109 rozhodnutia ZKÚ, pretože zaviedla pre dovozy cukru pôvodu ES/ZKÚ obmedzenia, ktoré neboli Radou ani požadované, ani predvídané.

124. Podľa ustálenej judikatúry [82] je akt postihnutý zneužitím právomoci, ak sa na základe objektívnych, relevantných a zhodných dôkazov zdá, že bol prijatý výlučne

82 — Pozri najmä rozsudky z 21. júna 1984, Lux/Dvor audítorov, 69/83, Zb. s. 2447, bod 30; z 13. novembra 1990, Fedesa a i., C-331/88, Zb. s. I-4023, bod 24; z 13. júla 1995, Parlament/Komisia, C-156/93, Zb. s. I-2019, bod 31; z 25. júna 1997, Taliansko/Komisia, C-285/94, Zb. s. I-3519, bod 52, a zo 14. mája 1998, Windpark Groothusen/Komisia, C-48/96 P, Zb. s. I-2873, bod 52.

alebo prevažne s iným cieľom, ako sú žalovanou inštitúciou uvádzané ciele, alebo za obchádzania procedúry osobitne uvádzanej Zmluvou.

125. V danom prípade zo skúmania prvého žalobného dôvodu vyplýva, že Komisia sa mohla dôvodne domnievať, že dovozy cukru kumulujúce pôvod ES/ZKÚ predstavujú „ťažkosti" hroziace narušiť fungovanie spoločnej organizácie trhu s cukrom.

126. Okrem toho holandská vláda nepredložila žiadny dôkaz, z ktorého by vyvodzovala, že nariadenia č. 465/2000 a č. 2081/2000 neboli prijaté s cieľom nápravy porúch konštatovaných na trhu Spoločenstva s cukrom alebo predídenia závažnejších poškodení. V tomto ohľade samotná skutočnosť, že Rada mala zaviesť v článku 108b rozhodnutia ZKÚ množstevné obmedzenie pre cukor pôvodu AKT/ZKÚ, vôbec neovplyvňuje právomoc, ktorú Komisia zakladá na článku 109 ods. 1 rozhodnutia ZKÚ prijať potrebné ochranné opatrenia, čo sa týka cukru alebo akéhokoľvek iného tovaru pochádzajúceho zo ZKÚ, pokiaľ sú splnené podmienky pre prijatie takýchto opatrení.

127. Berúc do úvahy tieto skutočnosti, tretí žalobný dôvod musí byť rovnako zamietnutý.

D — *O štvrtom žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia uvádzanej článkom 253 ES*

128. Vo svojom poslednom žalobnom dôvode holandská vláda tvrdí, že Komisia porušila povinnosť odôvodnenia, ktorá je jej uložená podľa článku 253 ES. Tento žalobný dôvod obsahuje dve časti, ktoré skúmam postupne.

129. V prvej časti holandská vláda poznamenáva, že odôvodnenie nariadenia č. 2423/1999 je nedostatočné pre to, aby Súdnemu dvoru umožňovalo vykonávať svoju kontrolu. Predpis je v tomto bode stručný a pozbavený konkrétnych dôkazov, čím ponecháva každého objektívneho čitateľa v nevedomosti, čo sa týka dôvodu a dôsledkov ťažkostí identifikovaných Komisiou.

130. Okrem toho je odôvodnenie tohto nariadenia rozporuplné. Nie je možné súčasne v treťom odôvodnení tvrdiť, že sporné dovozy vedú k dodatočným vývozom dotovaným vývoznými náhradami, čo zaťažuje rozpočet Spoločenstva a v štvrtom odôvodnení tvrdiť, že nadbytočné náklady, ktoré môžu byť spôsobené spornými dovozmi zaťažujú výrobcov Spoločenstva pri uplatnení zásady „samofinancovania".

131. Podľa ustálenej judikatúry [83] odôvodnenie vyžadované podľa článku 253 ES musí byť prispôsobené povahe predmetného aktu. Musí uvádzať jasným a jednoznačným spôsobom úvahy inštitúcie, autora aktu, spôsobom umožňujúcim dotknutým subjektom spoznať zdôvodnenie prijatých opatrení a sudcovi Spoločenstva vykonávať svoju kontrolu. Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie špecifikovalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie spĺňa požiadavky článku 253 ES musí byť posudzovaná s ohľadom nielen na jeho znenie, ale tiež na jeho kontext, ako aj súhrn právnych pravidiel upravujúcich predmetnú oblasť. Je tomu o to viac vtedy, ak členské štáty úzko spolupracovali na procese vypracovania sporného aktu, a teda poznali dôvody, ktoré boli základom tohto aktu. [84]

132. V danom prípade z dôkazov v spise vyplýva, že prijatiu nariadenia č. 2423/1999 predchádzala séria kontaktov a stretnutí medzi Komisiou, Holandským kráľovstvom a ostatnými členskými štátmi. [85]

133. Okrem toho, čo sa týka obsahu aktu, vidno, že Komisia vysvetlila od prvého po piate odôvodnenie nariadenia č. 2423/1999 vzniknuté ťažkosti. [86] V treťom až piatom odôvodnení toho istého nariadenia vysvetlila, prečo tieto ťažkosti mohli poškodiť fungovanie spoločnej organizácie trhu s cukrom a spôsobiť ujmu podnikateľom Spoločenstva v tomto odvetví. Navyše Komisia uviedla v ôsmom a deviatom odôvodnení nariadenia č. 2423/1999 dôvody odôvodňujúce jej rozhodnutie určiť minimálnu dovoznú cenu pre cukor ES/ZKÚ a podriadiť dovozy zmesí konaniu o dohľade Spoločenstva.

134. Čo sa týka tvrdení obsiahnutých v treťom a štvrtom odôvodnení nariadenia č. 2423/1999, nezdajú sa mi protirečivé. V skutočnosti je celkom možné, aby stúpajúce dovozy cukru ES/ZKÚ spôsobovali zároveň dodatočné náklady pre rozpočet Spoločenstva (tretie odôvodnenie) a pre výrobcov cukru v Spoločenstve (štvrté odôvodnenie).

135. Za týchto podmienok sa domnievam, že odôvodnenie nariadenia č. 2423/1999 spĺňa požiadavky určené judikatúrou a že prvá časť žalobného dôvodu teda nie je dôvodná.

83 — Pozri najmä rozsudky z 13. októbra 1992, Portugalsko a Španielsko/Rada, C-63/90 a C-67/90, Zb. s. I-5073, bod 16; zo 14. júla 1994, Grécko/Rada, C-353/92, Zb. s. I-3411, bod 19, a zo 4. februára 1997, Belgicko a Nemecko/Komisia, C-9/95, C-23/95 a C-156/95, Zb. s. I-645, bod 44.

84 — Pozri najmä rozsudky zo 17. októbra 1995, Holandsko/Komisia, C-478/93, Zb. s. I-3081, body 49 a 50, a z 9. novembra 1995, Atlanta Fruchthandelsgesellschaft a i. II, C-466/93, Zb. s. I-3799, bod 16.

85 — Pozri najmä oznámenie Komisie z 23. júna 1999 o dovozoch cukru zo ZKÚ, list stáleho zastúpenia Holandska pri Európskej únii z 2. júla 1999, vysvetľujúcu nótu holandských orgánov vo vzťahu k rozhodnutiu Rady o ochranných opatreniach týkajúcich sa dovozu cukru a zmesí pochádzajúcich zo ZKÚ (v uvedenom poradí prílohy 2, 4 a 5 žaloby vo veci C-26/00).

86 — Pozri body 62 a 63 týchto návrhov.

136. V druhej časti žalobného dôvodu holandská vláda tvrdí, že Komisia rovnako porušila povinnosť odôvodnenia, ktorá je jej uložená, tým, že:

— nariadenie č. 465/2000 nevysvetľuje prečo Komisia považovala za potrebné prijať od 1. marca 2000 ešte prísnejšie opatrenia ako opatrenia v skoršom období,

— nariadenia č. 465/2000 a č. 2081/2000 neodôvodňujú prijatie identických obmedzení pre cukor a zmesi pochádzajúce zo ZKÚ, hoci nariadenie č. 2423/99 uvádzalo odlišné opatrenia pre tieto dva typy tovarov,

— určenie kvóty na 3 340 ton, následne na 4 848 ton, je v nariadeniach č. 465/2000 a 2081/2000 nedostatočne odôvodnené a

— nariadenie č. 2081/2000 nevysvetľuje prečo bolo potrebné od 1. októbra 2000 do 28. februára 2001 predĺžiť ochranné opatrenia zavedené nariadením č. 465/2000.

137. Čo sa týka dvoch prvých námietok, pripomínam, že podľa judikatúry sa odôvodnenie aktu, ktorý je určený pre všeobecné uplatnenie, môže obmedziť na uvedenie celkovej situácie, ktorá viedla k jeho prijatiu, ako aj všeobecných cieľov, ktoré navrhuje jeho autor dosiahnuť.[87] Navyše sa Súdny dvor domnieva, že pokiaľ napadnutý akt spadá do podstaty cieľov sledovaných príslušnou inštitúciou, bolo by zbytočné vyžadovať špecifické odôvodnenie rôznych vykonaných technických volieb.[88] Je tomu tak o to viac, keď inštitúcie Spoločenstva, ako v danom prípade, disponujú právomocou voľnej úvahy, čo sa týka prostriedkov potrebných pre realizáciu celkovej politiky.[89]

138. Za týchto podmienok nie je isté, či Komisia bola povinná uviesť špecifické odôvodnenie pre technický výber, ktorý vykonala.

139. V každom prípade sa z nariadení č. 465/2000 a 2081/2000 vyvodzuje, že situácia na trhu Spoločenstva sa zhoršovala. Hoci v nariadení č. 2423/1999 Komisia iba uviedla možnosť redukovania výrobných kvót[90], táto perspektíva sa zdala oveľa

87 — Pozri najmä rozsudky z 19. novembra 1998, Španielsko/Rada, C-284/94, Zb. s. I-7309, bod 28, a Holandsko/Rada, C-110/97, už citovaný, bod 165.

88 — Pozri rozsudky Atlanta Fruchthandelsgesellschaft a i. II, už citovaný, bod 16; Španielsko/Rada už citovaný, bod 30, a Holandsko/Rada, C-110/97, už citovaný, bod 166.

89 — Pozri rozsudky Španielsko/Rada, už citovaný, bod 33, a Holandsko/Rada, C-110/97, už citovaný, bod 167.

90 — Tretie odôvodnenie.

vážnejšia v nariadení č. 465/2000 [91] a ešte viac v nariadení č. 2081/2000, pretože predpokladaná redukcia bola skutočne vykonaná. [92] Keďže Holandské kráľovstvo úzko spolupracovalo v procese vypracovania napadnutých nariadení, zdá sa mi, že nie je dôvodné tvrdiť, že sa ignorovali dôvody, pre ktoré Komisia prijala prísnejšie opatrenia, ako opatrenia uvádzané nariadením č. 2423/1999.

140. Čo sa týka určenia sporných kvót, samotné prečítanie preambuly napadnutých nariadení postačuje pre zistenie, že tvrdenie holandskej vlády je zjavne nedôvodné.

141. Deviate odôvodnenie nariadenia č. 465/2000 uvádza, že „maximálne množstvo 3 340 ton cukru... predstavuje sumu najvyšších ročných objemov dovozov predmetných tovarov, konštatovaných počas troch rokov predchádzajúcich roku 1999, v ktorom dovozy exponenciálne stúpli a ohľadne ktorého Európsky úrad pre boj s korupciou (OLAF) vedie vyšetrovanie v dôsledku podozrení z nezrovnalostí" [*neoficiálny preklad*]. Rovnako ôsme odôvodnenie nariadenia č. 2081/2000 uvádza, že „maximálne množstvo 4 848 ton cukru pre obdobie plynúce od 1. októbra 2000 do 28. februára 2001... predstavuje sumu najvyšších ročných objemov dovozov predmetných tovarov konštatovaných počas troch rokov predchádzajúcich roku 1999, v ktorom dovozy exponenciálne stúpli" [*neoficiálny preklad*].

142. V rozpore s tvrdením žalobcu Komisia teda uviedla dôvody, ktoré odôvodňovali určenie sporných kvót, a tak si splnila povinnosť odôvodnenia predpísanú v článku 253 ES.

143. Rovnakým spôsobom Komisia v prvom až šiestom odôvodneniach nariadenia č. 2081/2000 jasne uviedla dôvody, pre ktoré bolo potrebné predĺžiť ochranné opatrenie zavedené nariadením č. 465/2000. Zdôrazňuje, že ťažkosti, ktoré viedli k prijatiu tohto opatrenia, „naďalej existujú", a preto je potrebné „pokračovať v uplatnení ochrannej klauzuly článku 109 rozhodnutia ZKÚ vo vzťahu k [sporným] dovozom" [93] [*neoficiálny preklad*].

144. Berúc do úvahy tieto rôzne skutočnosti, navrhujem teda, aby Súdny dvor zamietol štvrtý žalobný dôvod holandskej vlády.

91 — Piate odôvodnenie.

92 — Piate odôvodnenie.

93 — Nariadenie č. 2081/2000, šieste odôvodnenie.

V — Návrh

145. S ohľadom na súhrn vyššie uvedených úvah je podľa môjho názoru potrebné zamietnuť žalobu a zaviazať Holandské kráľovstvo na náhradu trov konania s výnimkou trov vzniknutých Španielskemu kráľovstvu a Francúzskej republike podľa článku 69 rokovacieho poriadku Súdneho dvora.